

דעות

מי מפחד מהיועצת לענייני מגדר לרמטכ"ל?

הילה מורזהבי • משפטנית, פעילה בתנועת "בונות אלטרנטיבה" ובעלת הטור "הילת הסבירות"

20:00 • 04 בפברואר 2025

בשבוע שעבר העלה שגב ישראל אפריאט, פעיל ימין ופרובוקטור ידוע, ציוץ ברשת X, ובו תמונתה של תא"ל אלה שדו שכטמן, יועצת הרמטכ"ל לענייני מגדר. הציוץ נהפך לווריאלי. אפריאט ליווה את התמונה בתמיהה על נחיצות התפקיד הזה ועלותו, וניסה להשוות אותו למשרדים המיותרים בממשלה. ב-33 מילים דמגוגיות הוא הצליח לכרוך יחד כמה מהמגמות המדאיגות יותר בשיח החברתי והפוליטי. עצם קיומן בישראל של שנת 2025 מצדיק דיון בהן, שכן הן מוכיחות שדבר אינו מובן מאליו, ולא משנה איזו דרך כבר עברנו.

המגמה הראשונה היא התעלמות מחוסר השוויון המגדרי בישראל, ובמיוחד מהצורך בתיקונו. הנתונים בהקשר זה מגובים באינספור דו"חות ומחקרים. ב-2023 דורגנו במקום האחרון במדינות ה-OECD, ואפילו מדינות שמרניות ודתיות כמו טורקיה ופולין מוקמו לפנינו. הממשלה הנוכחית רק הרחיבה את הפערים המגדריים מתוך תפישות עולמה הדתיות, והצניחה את ישראל במדד השוויון המגדרי של הפורום הכלכלי העולמי (WEF) — ממקום 60 ב-2022 למקום 91 ב-2024. על כך יש להוסיף את התמשכות הלחימה, שרק מעמיקה את אי־השוויון.

אולי כדאי להבהיר לאותו צייצן כי שוויון אין משמעותו יחס שווה לנשים ולגברים, אלא הבטחת הנאה מזכויות שוות ומגישה שווה למשאבים, להזדמנויות ולהגנות. הדרך לשם עוברת בהכרה ובהתמודדות עם בעיות רבות, הפוגעות בעיקר בנשים. מדובר בחלק מתחום אקדמי ומקצועי שלם, וצריך להתמחות בו כדי ליזום פעולות פרואקטיביות ולגבש מדיניות לקידום השוויון.

בתוך מגמת ההתעלמות הזאת, שבפועל מבקשת לשמר את אפליית הנשים, טמונה מגמה נוספת, של הדרת נשים בכלל, וממוקדי קבלת ההחלטות בפרט. לכך, מלבד הנתונים המספריים, יש גם ביטויים מוחשיים בחיי היומיום: מכפיית ישיבה מאחור בתחבורה הציבורית, דרך קיום אירועים בהפרדה במרחב הציבורי והרחבת הפרדה המגדרית באקדמיה, ועד הרחבת סמכויות בתי הדין הדתיים ותתייצוג קיצוני

בעמדות מפתח — בכנסת, בממשלה ובתפקידי ניהול בכירים במגזר הציבורי והפרטי. אין ספק כי היתה לכך השפעה גדולה גם על ניהול המלחמה ועל היחס בעניין החטופים והחטופות.

מדובר בפרקטיקה הולכת ומתרחבת, והיא מקבלת חיזוק מהקואליציה הנוכחית, הדוגלת בעליונות דתית ובהייררכיה פטריארכלית, וחברות בה שתי מפלגות שבהן אין לנשים שום ייצוג. בפעם הראשונה לאחר עשורים לא הוחשב קידום הנשים ליעד, והמיזוגיניה מוסווית תחת מעטה של פלורליזם.

בפעם הראשונה לאחר עשורים לא הוחשב קידום הנשים ליעד, והמיזוגיניה מוסווית תחת מעטה של פלורליזם

ההסוואה הזאת, התובעת סובלנות וקבלה של אפליה מתוך השוואה בין מגזר למגזר, סופה בקישור למגמה הרווחת של אנלוגיה שקרית: עשיית שימוש בדמיון כלשהו, מטושטש ומופרך ככל שיהיה, כדי ליצור סימטריה כוזבת וחסרת בסיס. מתוך כך ערכי יסוד דמוקרטיים נהפכים לסוגיה פוליטית שניתנת לכימות כספי ולחלוקה על פי הדיכטומיה של ימין ושמאל.

ההשוואה בין עלותם של עשרה משרדי ממשלה מיותרים — כ-3.5 מיליארד שקל — שהוקמו לצורכי קואליציה בלבד ובין הצורך בקידום השוויון של מחצית מהאוכלוסייה היא יותר ממקוממת. אפשר רק לפנטז כמה מרכזי תעסוקה לנשים בפריפריה, תוכניות למניעת אלימות נגד נשים, או מעונות לגיל הרך היה אפשר להקים בעשירית מהסכום הזה. תחת זאת אנו חוזים בכשל לוגי ובהשוואה לא רלוונטית בין קידום זכויות אדם בסיסיות לאינטרסים פוליטיים — ומכאן בעיוות של הערכים עד כדי זילתם תחת מסווה של "הוזלתם".

אפשר היה לחשוב שדווקא עכשיו, לאחר שנשים מילאו תפקידים משמעותיים בכל התפקידים והחזיתות, והיו לחלק בלתי נפרד מהמלחמה ומההישגיה ומהנשיאה בנטל, לא יהיה מי שיטיל ספק בחשיבותה של יועצת מגדר לרמטכ"ל (תקן שקיים כבר מ-2001). כל שכן שגם בדיונים על מתווה חוק הגיוס נראה ברור לכל הדנים שכדי ליישמו אין בעיה להדיר נשים. כך גם אפשר לחשוב שדאגה לחיי נשים לא תהיה חשובה כדאגה לחיי הקואליציה. נראה שגם כאן מדובר בקונספציות שהמציאות מנפצת מול פנינו, ועל כן נידרש ללחימה מורכבת וממושכת.

לחצו לקבלת עדכונים בנושא:

[+ נשים](#)[+ צה"ל](#)[+ מלחמת חרבות ברזל](#)

מערכת | הנהלה | מדיניות פרטיות | תנאי שימוש | צרו קשר | רכשו מינוי | ביטול מינוי דיגיטלי | שאלות ותשובות | פרסמו אצלנו

הצג עוד

חדשות, ידיעות מהארץ והעולם - הידיעות והחדשות בעיתון הארץ. סקופים, מאמרים, פרשנויות ותחקירי עומק באתר האיכותי בישראל © כל הזכויות שמורות להוצאת עיתון הארץ בע"מ

(